

Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze

65-261 Zielona Góra, ul. Chmielna 13; tel. 68 329 19 00; fax: 68 329 19 03
www.zielonagora.rio.gov.pl e-mail: zielonagora@rio.gov.pl

Zielona Góra, 2024.02.22

URZĄD MIEJSKI BRODY

22. LUT. 2024

Wpłynęło dn.

RIO.I.0820.24.2023

Nr 738 Zał.

9. Hanczyński

Pani
Beata Kowalczuk
Pełniąca Obowiązki
Burmistrza Brodów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze, działając na podstawie art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) przeprowadziła od 31.10.2023 r. do 31.01.2024 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej i zamówień publicznych Gminy Brody o statusie miejsko - wiejskim za 2022 rok. Wyniki kontroli omówiono i podpisano protokół w dniu 31 stycznia 2024 r.

Zakresem kontroli objęto regulacje wewnętrzne dotyczące Gminy oraz jej jednostek organizacyjnych, funkcjonowanie kontroli zarządczej, prowadzenie rachunkowości, realizację wybranych rodzajów dochodów i wydatków, w tym wydatków na wynagrodzenia nauczycieli z tytułu wypłaty dodatku uzupełniającego, rozliczanie otrzymanych i udzielonych dotacji, zagadnienia dotyczące długu publicznego, gospodarkę mieniem Gminy oraz rozliczenia budżetu z jednostkami organizacyjnymi.

W związku z przeprowadzoną kontrolą, zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych stwierdzono, że w 2022 roku zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej i kont ksiąg pomocniczych dla organu i jednostki budżetowej na koniec okresów sprawozdawczych – badanych miesięcy styczeń – grudzień 2022 r. (Urząd/Organ) zostały sporządzone po terminach określonych w art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Przepis ten stanowi, że na podstawie zapisów na kontach księgi głównej sporządza się na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż

na koniec miesiąca, zestawienie obrotów i sald, zawierające: symbole lub nazwy kont; salda kont na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obroty za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz salda na koniec okresu sprawozdawczego; sumę sald na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obrotów za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz sald na koniec okresu sprawozdawczego. Obroty tego zestawienia powinny być zgodne z obrotami dziennika lub obrotami zestawienia obrotów dzienników częściowych. Mając powyższe na uwadze ksiąg rachunkowych nie można uznać za prowadzone bieżąco. Osobą odpowiedzialną za tę nieprawidłowość jest Skarbnik Gminy.

Kontrola w zakresie księgowości i rachunkowości wykazała, że w raporcie kasowym nr KASA/1 od 2024.01.08 do 2024.01.08 w pozycjach od 519 do 547 ujęte zostały operacje gospodarcze pod datą 18.01.2024 r., pomimo że wystąpiły one faktycznie w dniu 19.01.2024 r., co jest niezgodne z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.). Osobą odpowiedzialną za stwierdzoną nieprawidłowość jest Skarbnik Gminy.

Kontrola inwentaryzacji wykazała przeprowadzenie inwentaryzacji rocznej składników majątkowych według stanu na dzień 31.12.2022 r., pomimo że Wójt Gminy nie wydał zarządzenia w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji rocznej oraz nie została powołana komisja inwentaryzacyjna i jej przewodniczący. W protokole rozliczeń z dnia 16.01.2023 r. stwierdzono, iż inwentaryzacja została przeprowadzona przez Skarbnika Gminy i A.J. – inspektora w Referacie Finansów. Powyższe jest niezgodne z § 4 obowiązującej w jednostce instrukcji inwentaryzacyjnej. Z powyższe instrukcji wynika, że w celu przeprowadzenia inwentaryzacji składników majątkowych Wójt powołuje zarządzeniem wewnętrznym komisję inwentaryzacyjną w składzie zapewniającym sprawny i prawidłowy przebieg inwentaryzacji. Wójt wyznacza przewodniczącego komisji spośród pracowników na stanowiskach kierowniczych. Nie może nim być jednak główny księgowy ani pracownik prowadzący ewidencję składników majątkowych objętych inwentaryzacją. Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości był ówczesny Wójt Gminy i Skarbnik.

Kontrola spłaty kredytów i pożyczek wykazała dokonanie rozchodu z tytułu spłaty raty kredytu za I półrocze 2022 r. w kwocie 25 000,00 zł po terminie wynikającym z umowy nr 18/1704 zawartej w dniu 20.04.2018 r. z Bankiem Gospodarstwa Krajowego. Osobą odpowiedzialną za stwierdzoną nieprawidłowość jest Skarbnik Gminy.

Kontrola dochodów z tytułu opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykazała nieustalenie, a w konsekwencji niepobranie dochodów z tytułu opłaty dodatkowej w wysokości 80,26 zł, w związku z nieterminowym wniesieniem opłaty za wydanie trzech zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wydanych w dniu 01.12.2022 r. Powyższe jest niezgodne z art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.), w związku z art. 18 ust. 12 b

ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.) i art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2267 z późn. zm.). Osobą odpowiedzialną za stwierdzoną nieprawidłowość jest K.K. – referent na samodzielny stanowisku ds. obsługi Rady Gminy.

Kontrolą w zakresie stosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 z późn. zm.) objęto następujące zadania.

1. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Odbiór i transport odpadów komunalnych pochodzących z terenu Gminy Brody” wszczęto w dniu 15.12.2021 r. w trybie podstawowym na podstawie art. 275 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, o wartości szacunkowej zamówienia w kwocie 463 874,35 zł, co stanowi równowartość 108 653,49 euro. Wartość zadania została ustalona na podstawie kalkulacji własnej – kosztów ponoszonych w ciągu 12 miesięcy roku 2021, powiększonej o zaplanowany, co najmniej 15 % wzrost cen netto, ze względu na wzrost kosztów obsługi systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Ogłoszenie o zamówieniu zamieszczono w dniu 15.12.2021 r. w Biuletynie Zamówień Publicznych pod numerem 2021/BZP 00317502/01. W terminie przewidzianym przez Zamawiającego wpłynęła jedna oferta. Zamawiający zawiadomił wykonawcę o rozstrzygnięciu postępowania – o wyborze najkorzystniejszej oferty złożonej przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Lubsku Sp. z o.o. za cenę 452 952 000,00 zł. Zamówienia publicznego wybranemu wykonawcy udzielił Wójt Gminy na podstawie umowy nr ZP.271.2.2021, zawartej w dniu 03 stycznia 2022 r. z Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Lubsku Sp. z o.o., za cenę 452 952 000,00 zł zgodnie ze złożoną ofertą przetargową.

Kontrola niniejszego postępowania wykazała, że zamawiający przekazał Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informację o złożonych wnioskach o dopuszczenie do udziału w postępowaniu w dniu 6 listopada 2023 r., tj. po terminie wynikającym z art. 81 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Osobą odpowiedzialną za stwierdzoną nieprawidłowość jest M. Ł. – stanowisko ds. promocji, pozyskiwania środków zewnętrznych i zamówień publicznych.

2. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Budowa drogi dojazdowej, parkingu i chodnika wraz z odwodnieniem i oświetleniem przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Brodach oraz przebudowa drogi gminnej nr 000603F relacji Brody – Jezioro Dolne” wszczęto w dniu 05.06.2022 r. w trybie podstawowym na podstawie art. 275 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, o wartości zamówienia na kwotę 4 167 618,50 zł, co stanowi równowartość 935 786,44 euro, na podstawie planowanych

kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych, określonych w programie funkcjonalno-użytkowym. Ogłoszenie o zamówieniu zamieszczono w dniu 05.06.2022 r. w Biuletynie Zamówień Publicznych pod numerem 2022/BZP 00194301/01. W terminie przewidzianym przez Zamawiającego wpłynęły 2 oferty. Zamawiający zawiadomił wykonawców o rozstrzygnięciu postępowania – o wyborze najkorzystniejszej oferty nr 2 Przedsiębiorstwa Drogowego BUD-DRÓG Sp. z o. o. z Kożuchowa za cenę 5 480 000 zł i okresem gwarancji 60 miesięcy. Zamówienia publicznego wybranemu wykonawcy udzielił ówczesny Zastępca Wójta Gminy Brody na podstawie umowy nr ZP.272.1.2022 zawartej w dniu 10.08.2022 r., z Przedsiębiorstwem Drogowym BUD-DRÓG Sp. z o. o. z Kożuchowa za cenę 5 480 000 zł zgodnie ze złożoną ofertą przetargową.

Kontrola niniejszego postępowania wykazała, że Zamawiający w tym postępowaniu o udzielenie zamówienia pn. „Budowa drogi dojazdowej, parkingu i chodnika wraz z odwodnieniem i oświetleniem przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Brodach oraz przebudowa drogi gminnej nr 000603F relacji Brody – Jezioro Dolne” nie wystąpił do wybranego wykonawcy z żądaniem złożenia wyjaśnień dotyczących rażąco niskiej ceny zadania realizowanego w dwóch częściach. Oferta częściowa tego wykonawcy dotycząca pierwszego zadania jest niższa od wartości szacunkowej zamówienia, oszacowanej przez zamawiającego o 21,44 %. Natomiast od ceny wszystkich złożonych częściowych ofert (w postępowaniu wpłynęły 2 oferty) jest niższa o 17,07% w stosunku do przedmiotu zamówienia. Powyższe stanowi naruszenie art. 224 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Osobą odpowiedzialną za tę nieprawidłowość był ówczesny Wójt Gminy Brody.

Termin wykonania zamówienia został określony datą do dnia 09.08.2024 r. (§ 4 ust. 1 pkt 2 umowy), zamiast w dniach, tygodniach, miesiącach lub latach, bez wskazania obiektywnej przyczyny takiego określenia. Powyższe jest niezgodne z art. 436 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Osobą odpowiedzialną za stwierdzoną nieprawidłowość jest J. D. Zastępca Wójta Gminy.

Protokół odbioru końcowego robót został sporządzony w dniu 13.09.2023 r. Zamawiający zamieścił w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o wykonaniu umowy nr 2023/BZP 00467071 w dniu 27.10.2023 r., tj. po terminie określonym w art. 448 ustawy Prawo zamówień publicznych. Osobą odpowiedzialną za nieterminowe zamieszczenie w BZP ogłoszenia o wykonaniu umowy był ówczesny Wójt Gminy.

Stosownie do art. 602 ustawy z dnia 11 września 2019 r. prawo zamówień publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm.) w wystąpieniu zamieszczono informację o wyniku kontroli.

Kontrola prawnych form władania nieruchomościami przez gminne jednostki organizacyjne wykazała niewyposażenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brodach w mienie niezbędne do prowadzenia przez Ośrodek działalności, na zasadach określonych w art. 51 ust.1 i 2 w związku z art. 56 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Osobą odpowiedzialną za stwierdzoną nieprawidłowość był ówczesny Wójt Gminy.

W powyższym zakresie nie został wykonany wniosek pokontrolny zawarty w wystąpieniu pokontrolnym skierowanych do Wójta Gminy Brody w dniu 14.02.2020, w którym Prezes RIO wniósł o uregulowanie prawnej formy władania nieruchomościami, zajmowanymi przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, stosownie do art. 51 ust 1 i 2 w zw. z art. 56 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Osobą odpowiedzialną za niewykonanie wniosku pokontrolnego był ówczesny Wójt Gminy.

Kontrola rozliczeń Gminy z podległymi jednostkami organizacyjnymi wykazała, że Wójt Gminy nie sporządził i nie przekazał rocznego sprawozdania jednostkowego Rb-27S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2022 r., obejmującego swym zakresem Urząd Gminy zgodnie z § 4 pkt 3 lit. b rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 144 z późn. zm.).

W związku z powyższym sprawozdanie zbiorcze Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Gminy za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2022 r., w szczególności sprawozdania jednostkowego nie zostało sporządzone na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek jej podległych oraz sprawozdania jednostkowego obejmującego swym zakresem także Urząd Gminy. Powyższe jest niegodne z § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 144 z późn. zm.). Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi ówczesny Wójt Gminy.

W powyższym zakresie nie został wykonany wniosek pokontrolny zawarty w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 14.02.2020 r. skierowanym do Wójta Gminy Brody, w którym Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze wniósł o przekazywanie sprawozdania budżetowego Rb-27S zgodnie z § 4 pkt 3 lit. b, obowiązującego wówczas rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Odpowiedzialność za niewykonanie wniosku pokontrolnego ponosił ówczesny Wójt Gminy.

Kontrola wykazała również, że Wójt nie sporządził i nie przekazał sprawozdania jednostkowego Rb-N za IV kwartał 2022 r., obejmującego swym zakresem Urząd Gminy. Powyższe jest niezgodne z § 6 ust. 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia Ministra Finansów,

Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 652 z późn. zm.). Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosił ówczesny Wójt Gminy.

W związku z powyższym sprawozdanie zbiorcze Gminy Rb-N za IV kwartał 2022 r. nie zostało sporządzone na podstawie sprawozdania jednostkowego jednostek jej podległych i własnego sprawozdania jednostkowego obejmującego swym zakresem także Urząd Gminy. Powyższe stanowi naruszenie § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

Kontrola wykazała, iż informacja o przebiegu wykonania planu finansowego za 2022 rok samorządowej instytucji kultury – Gminnej Biblioteki Publicznej w Brodach, została przedłożona Radzie Gminy w dniu 27.04.2023 r. zamiast do dnia 31.03.2024 r., tj. po terminie wynikającym z art. 267 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi ówczesny Wójt Gminy.

Przyczynami stwierdzonych nieprawidłowości były nieprzestrzeganie oraz niewłaściwa interpretacja przepisów prawa pomyłki, niedopatrzienia oraz niewłaściwa organizacja pracy.

Jednocześnie informuję, że w przypadku nieprawidłowości o incydentalnym charakterze lub wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu stosownego instruktażu, nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Przedstawiając powyższe uwagi, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnoszę o:

1. Sporządzanie na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, zestawienia obrotów i sald, stosownie do art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.).
2. Prowadzenie ksiąg rachunkowych bieżąco, stosownie do art. 24 ust. 5 ustawy o rachunkowości.
3. Ujmowanie operacji gospodarczych w księgach rachunkowych i wykazywanie ich w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
4. Przeprowadzanie inwentaryzacji składników majątkowych zgodnie z § 4 obowiązującej w jednostce instrukcji inwentaryzacyjnej.

5. Dokonywanie rozchodów z tytułu spłaty kredytów w terminach wynikających z zawartych umów.
6. Ustalanie i pobieranie dochodów zgodnie z art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) w związku z 4 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2267 z późn. zm.).
7. Przekazywanie Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacji o złożonych wnioskach o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub ofertach w terminie wynikającym z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 z późn. zm.).
8. Żądanie od wykonawcy złożenia wyjaśnień, o których mowa w art. 224 ust. 1 ustawy. Prawo zamówień publicznych.
9. Ustalanie terminu wykonania zamówienia zgodnie z art. 436 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
10. Zamieszczanie w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o wykonaniu umowy w terminie określonym w art. 448 ustawy Prawo zamówień publicznych.
11. Sporządzanie i przekazywanie jednostkowego sprawozdania Rb-27S obejmującego swym zakresem Urząd Gminy zgodnie z § 4 pkt 3 lit. b rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
12. Sporządzanie sprawozdania zbiorczego Rb-27S Gminy, w szczególności sprawozdań jednostkowych na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek jej podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 144 z późn. zm.).
13. Sporządzanie i przekazywanie sprawozdania jednostkowego Rb-N obejmującego swym zakresem Urząd Gminy zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 652 z późn. zm.).
14. Sporządzanie sprawozdań zbiorczych zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 652 z późn. zm.).
15. Przedkładanie organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informacji o przebiegu wykonania planu finansowego samorządowej instytucji kultury w terminie wynikającym z art. 267 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach

publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

16. Spowodowanie zapewnienia pełnej realizacji wniosków pokontrolnych w ramach kontroli zarządczej.

Zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium.

Informację o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, proszę przekazać Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Zielonej Górze, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Prezes Izby
Ryszard Zajączkowski

Do wiadomości:
Rada Miejska Brody